

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

A beltenyésztés hatása az angol telivérek versenyteljesítményére és hasznos élettartamára **Matyi Alexandra Noémi**

Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki képzés, alapképzés (BSc), nappali tagozat
Állatnemesítési Tanszék/Állattenyésztési Tudományok Intézet

Belső témavezető: Bokor Árpád, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE)

Az angol telivér több mint háromszáz éves múltja és a zárt törzskönyvön alapuló tenyésztése felveti a beltenyésztést, így az ebből eredő leromlás kockázatát.

Vizsgálataim során összefüggést kerestem a versenyteljesítmény a hasznos élettartam és a beltenyésztési együttható értéke között a hazai galopp sikersikversenyek eredményei alapján.

A hazai galopp versenyeken futó, versenykarrierjüket befejezett angol telivérek adatait elemeztem 1996 és 2021 között, ami 4026 egyedet foglal magába. Vizsgálataimban a 2 és 6 éves kor közti teljesítményt értelmeztem. A versenyteljesítmény kifejezésére az egy startra eső pénznyereményt, illetve az életnyereményt használtam. A hasznos élettartam vizsgálatára pedig a futások számát és a versenyben töltött hónapok számát.

Eredményeim alapján a hazai angol telivér populáció galopp sikersikversenyeken nyújtott versenyteljesítményét, ezen belül az versenykarrier alatt elért életnyereményét nem befolyásolja az egyed beltenyésztettségi szintje. Az egy startra eső nyeremény és a beltenyésztési koefficiens értéke közötti kapcsolat statisztikailag nem igazolható, így ebből következtetéseket levonni nem lehet. A hasznos élettartam esetében sem a startok számára, sem pedig a versenyben töltött hónapok számára nem volt hatással a beltenyésztési koefficiens.

Véleményem szerint azért nincs összefüggés a beltenyésztés együttható és a versenyteljesítmény között, mert a beltenyésztettség hatásai leginkább a fitness tulajdonságok romlásával érzékelhetőek, ezért érdemes lenne ezen a vonalon további vizsgálatokat végezni. Ennek ellenére célszerű időszakonként vagy néhány évente a vizsgálatot ismételt elvégezni. A Magyarországon versenyző angol telivér állomány 50-70 %-a import, így véleményem szerint a fajtában a beltenyésztéssel összefüggésbe hozható versenyteljesítmény és hasznos élettartam csökkenés nem várható.